

Nevladine organizacije u Bosni i Hercegovini

Nevladine orgnizacije (NVO) su organizacije civilnog društva koje su neprofitne, nevladine i vanstranačke organizacije. One su slobodne i autohtone i osnivaju ih građane ili pravna lica iz potrebe za djelovanje zajedničkim interesima, motivima i ciljevima.

Uloga nevladinih organizacija u podizanju svijesti građanja o važnosti cjeloživotnog učenja i jačanju kulturne svijesti i izražavanja je od posebnog značaja.

One imaju specifičnu ulogu u društvu i podrška su u rješavanju mnogobrojnih problema u društvu vezani za ljudske potrebe koje država ne može sama prevazići ili ne vodi dovoljno brige o istim. Zato država ima odgovornost da pomogne takvim organizacijama kroz sufinansiranje njihovog rada različitim subvencijama i olakšicama i drugim vidovima saradnje.

Nevladine organizacije u principu funkcionišu na volonterskoj bazi i ne podliježu rukovođenju od strane organa vlasti, ne uključuju tijela koja dijelu kao političke stranke, sindikalne organizacije i vjerske zajednice. Ove organizacije nemaju za cilj ostvarenje dobiti.

Nevladine neprofitne organizacije se mogu podijeliti na organizacije koje služe svim članovima društva (fondacije, humanitarne organizacije, socijalne ustanove) i one koje za ciljnu grupu imaju samo određene kategorije društva (razna profesionalna i stručna udruženje, klubovi, interesne grupe i savezi).

Nevladine organizacije se mogu udružiti u mrežu ili savez nevladinih organizacija kada žele riješiti određeni problem prema tematskim oblastima djelovanja (npr. Ljudska prava, ekologija, zaštita od nasilja i dr.). u takvom savezu svaka članica zadržava autonomiju svog djelovanja, ali je dužna da poštuje zajednička pravila i doprinosi radu mreže.

Broj udruženja i fondacija u Bosni i Hercegovini prema Zbirnom e-registar Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine sa danom 8.7.2022. godine iznosilo je 27440, od čega je najviše zastupljeno na području Federacije Bosne i Hercegovine i broji 14978. Kada je u pitanju Republika Srpska broj udruženja i fondacija iznosi 7470. U Distrikt Brčkom ukupan broj udruženja iznosi 502.

Broj aktivnih udruženja na području Bosne i Hercegovine iznosi 25660. Najviše udruženja se nalazi na području entiteta Federacija Bosne i Hercegovine sa ukupnim broj 17580. Broj udruženja na području entiteta Republika Srpska je 7560, dok Distrikt Brčko ima registrovano 520 različitih

udruženja i fondacija. Ukupan broj obrisanih različitih udruženja u Bosni i Hercegovini iznosilo je 1943. Najveći broj obrisanih udruženja iz evidencije **Zbirnog e-registra udruženja i fondacija** u BiH je 1545 u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u Republici Srpskoj taj broj iznosi 398.

Postoje različite nevladine organizacije i udruženja građana na području Bosne i Hercegovine koje imaju različite djelatnosti kao što su: sport, kultura, umjetnost, demokratija, pravo, humanitarne organizacije, obrazovanje, ekologija, religija, prevozna sredstva, različiti savezi...

Svrhe nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini su sljedeće:

- Učešće u razvoju lokalne zajednice, općine, kantona, entiteta i države
- Borba protiv diskriminacije
- Donošenje zakonskih rješenja
- Očuvanje okoliša
- Razvoj društva
- Borba za ljudska prava i demokratiju
- Unaprijeđenje uslova života
- Rješavanje problema i saniranje šteta u lokalnim zajednicama
- Pomoć u približavanju standardima Evropske unije
- Organizovanje seminara, konferencija, radionica i sl.

Neke od najpoznatijih nevladinih organizacija i udruženja koje djeluju na prostoru Bosne i Hercegovine su Centar za promociju civilnog društva, Institut za razvoj mladih KULT, Mreža za izgradnju mira, Udruženje „Obrazovanje građi BiH“, Centar za istraživačko novinarstvo, Hoću.ba, Narko Ne, Asocijacija srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini, Centar obrazovnih inicijativa “Step by Step”, Fondacija Mozaik...